

Sygn. akt II KK 387/21

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **M. W.**

skazanego za czyn z art. 178 a §1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 13 października 2021 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego

od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 19 maja 2021 r., sygn. akt V Kzw (...)

utrzymującego w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 12 stycznia 2021 r., sygn. akt Ko (...)

w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie oraz utrzymane nim w mocy postanowienie Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 12 stycznia 2021 r., sygn. akt Ko (...), i na podstawie art. 15 § 1 k.k.w. umorzyć wobec M. W. postępowanie wykonawcze w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności w sprawie o sygn. akt III K (...).

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 października 2018 r., w sprawie o sygn. akt III K (...), Sąd Rejonowy w Ł. uznał M. W. za winnego popełnienia czynu z art. 178a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 178a § 1 k.k. wymierzył mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k., warunkowo zawiesił na okres

2 lat próby. Na podstawie art. 42 § 2 k.k. sąd orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 4 lat, a na podstawie art. 43a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego świadczenie pieniężne w wysokości 5.000 złotych na rzecz Funduszu P.. Sąd nadto zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 27 maja 2018 r. oraz zasądził od wymienionego na rzecz Skarbu Państwa koszty postępowania.

Powyższy wyrok uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego z dniem 8 listopada 2018 r.

Postanowieniem z dnia 3 grudnia 2019 r., sygn. akt Ko (...), Sąd Rejonowy w Ł. na podstawie art. 75 § 2 k.k. zarządził wobec skazanego M. W. wykonanie kary 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem z dnia 23 października 2018 r. Sądu Rejonowego w Ł.. Na skutek zażalenia wniesionego osobiście przez skazanego, postanowieniem z dnia 21 stycznia 2020 r., sygn. akt Ko (...), Sąd Rejonowy w Ł. uchylił postanowienie z dnia 3 grudnia 2019 r. w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności, uwzględnił wniosek M. W. o rozłożenie na raty świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu P. w kwocie 5.000 złotych i rozłożył należność na 8 rat miesięcznych w wysokości 500 złotych, płatnych od dnia 21 stycznia 2020 r. do dnia 30 każdego miesiąca.

Postanowieniem z dnia 12 stycznia 2021 r., sygn. akt Ko (...), Sąd Rejonowy w Ł. odwołał rozłożenie świadczenia pieniężnego na raty a na podstawie art. 75 § 2 k.k. zarządził wobec M. W. wykonanie kary 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 23 października 2018 r., sygn. akt III K (...).

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył obrońca skazanego.

Po rozpoznaniu zażalenia Sąd Okręgowy w Ł. w dniu 19 maja 2021 r. w sprawie o sygn. akt V Kzw (...) utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Kasację w tej sprawie złożył Prokurator Generalny zaskarżając powyższe postanowienie w całości na korzyść skazanego M. W. W kasacji skarżący podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 75 § 4 k.k., polegającego na wydaniu orzeczenia utrzymującego w mocy postanowienie Sądu I instancji o zarządzeniu wykonania wobec M. W. warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności, pomimo że upłynął już okres próby oraz dalsze 6 miesięcy, w czasie którego może nastąpić zarządzenie wykonania kary, co wobec wykonalności - stosownie do brzmienia art. 178 § 5 k.k.w. - postanowienia wydanego na podstawie art. 75 § 2 k.k. z chwilą uprawomocnienia, nie uprawniało Sąd do

merytorycznego rozpoznania zażalenia, a obligowało do umorzenia postępowania wykonawczego.

W konkluzji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i umorzenie postępowania wykonawczego na podstawie art. 15 § 1 k.k.w.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym, przy czym nie dotyczy to wniosku końcowego.

Słusznie w kasacji zwrócił uwagę jej autor na rażące naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 75 § 4 k.k. w myśl którego zarządzenie wykonania kary nie może nastąpić później niż w ciągu 6 miesięcy od zakończenia okresu próby. Zatem granicą czasową dla możliwości wydania decyzji o zarządzeniu wykonania kary jest nieprzekraczalny sześciomiesięczny termin biegnący „*od zakończenia okresu próby*”. Dla oceny, czy w sprawie nastąpiło skuteczne zarządzenie wykonania kary decydujące znaczenie mają te przepisy, które określają, z jaką chwilą orzeczenie staje się wykonalne. Zgodnie z art. 178 § 5 k.k.w. „*postanowienia o zarządzeniu wykonania kary wydane na podstawie art. 75 § 2 i 3 kodeksu karnego stają się wykonalne z chwilą uprawomocnienia*” (por. także postanowienie SN z dnia 21 marca 2017 r., IV KK 51/17). W przedmiotowej sprawie podstawę wydania przez Sąd Rejonowy w Ł. w dniu 12 stycznia 2021 r., sygn. akt Ko (...), postanowienia o zarządzeniu wykonania kary pozbawienia wolności, stanowił przepis art. 75 § 2 k.k. Z uzasadnienia tego postanowienia wynika, że przyczyną zarządzenia wykonania kary był fakt nieuregulowania w całości orzeczonego wobec skazanego świadczenia pieniężnego oraz popełnienie w okresie próby kolejnych przestępstw umyślnych, za które to wyrokiem Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 12 maja 2020 r., sygn. akt IV K (...), wymierzono mu karę łączną 2 lat ograniczenia wolności, polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym.

Skoro więc podstawą zarządzenia wykonania kary stał się przepis art. 75 § 2 k.k., to skuteczna od strony prawnej decyzja o zarządzeniu wykonania wobec M. W. kary pozbawienia wolności orzeczonej w sprawie o sygn. akt III K (...) nie mogła być wydana po upływie 6 miesięcy, licząc od ostatniego dnia trwania próby, co oznacza, że nie mogła uprawomocnić się później niż w dniu 8 maja 2021 r. Oznacza to, że Sąd Okręgowy w Ł. rozpoznając w dniu 19 maja 2021 r. zażalenie obrońcy skazanego na postanowienie Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 12 stycznia 2021 r. sygn. Ko (...), zobligowany był do uchylenia tego postanowienia i umorzenia postępowania wykonawczego w przedmiocie wykonania kary pozbawienia wolności, nie mógł natomiast, jak to miało miejsce w tej sprawie, orzec o

jego utrzymaniu w mocy. Nie ma natomiast racji skarżący, że sąd odwoławczy powinien umorzyć postępowanie wykonawcze w całości, skoro tylko kara pozbawienia wolności nie może być już wykonywana, a dalej jest wykonywany środek karny z art. 42 § 2 k.k.

W konsekwencji powyższego uchybienia jakiego dopuścił się Sąd Okręgowy w Ł. doszło rażącego naruszenia art. 75 § 4 k.k., co musiało skutkować uchyleniem zaskarżonego postanowienia i umorzeniem postępowania w przedmiocie zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności.

Z tych względów należało orzec jak w postanowieniu.